

प्रस्तावना:- स्वच्छ भारत (नागरी) २.० अभियानाशी निगडीत कामकाजाची क्षमता (CB) बांधणी करण्यासाठी केंद्र शासनाच्या आवासन और शहरी कार्य मंत्रालय कडील दि.८/१२/२०२३ अन्वयेच्या पत्रानुसार मे. All India Institute of Local Self Government यांची नियुक्त करणे कामी मा.प्रशासक तथा आयुक्त साो. यांची मान्यता मिळणे बाबत.

मे.सविनय सादर,

स्वच्छ भारत अभियान (नागरी) २.० देशामध्ये अभियान म्हणून राबविण्यासाठी मार्गदर्शक सूचना भारत सरकारच्या गृहनिर्माण तथा नागरी कार्य मंत्रालयाद्वारे (MOHUA) प्रसिध्द केल्या आहेत. याबाबत देशातील सर्व वैधानिक शहरांमध्ये अभियानाची अंमलबजावणी करावयाची आहे.सर्व शहरांसाठी “कचरा मुक्त शहराचा” दर्जा प्राप्त करण्याचा दृष्टीकोन समोर ठेऊन स्वच्छ भारत अभियान २.० कार्यन्वित केले आहे.

स्वच्छ भारत मिशन २.० अंतर्गत क्षमता (CB) बांधणी या घटका अंतर्गत आरोग्य विभागा कडील घंटागाडी कामगार,सफाई कामगार,यांना कचरा विलगीकरण करणे बाबत माहिती व प्रशिक्षण देणे, लोकांना ओला व सुका कचरा वेगवेगळा करणेकामी शहरातील वेगवेगळ्या भागात प्रात्येक्षिक दाखविणे व आरोग्य विभागातील अधिकारी व कर्मचारी यांना स्वच्छ भारत अभियाना अंतर्गत उत्कृष्ट काम केलेल्या इतरत्र महापालिका/नगरपालिकांनी केलेल्या कामकाजाची माहिती देणे तसेच पाहणी दौ-याचे नियोजन करणेकामी इत्यादी कामासाठी रक्कम रु.६०,००,०००/- इतका निधी शासना मार्फत उपलब्ध करून देण्यात आला आहे.सदर शासन निर्णयाच्या तक्त्यातील महानगरपालिकेसाठीचा व नगरपंचायती करीताचा निधी संचालनालय कार्यालयामार्फत IBPFMS)www.mhsbm2.com.(या प्रणालीवर खालील प्रमाणे उपलब्ध करण्यात आला आहे.

Component Name	Central Limit Allocated (In Rs)	Central Share %	State Limit Allocated (In Rs)	State Share %	Total Limit Allocated (In Rs.)
BEHAVIOUR CHANGE(BC)	36, 00,000	60%	24,00,000	40%	60,00,000

केंद्र सरकार मार्फत नामांकित संस्थाची ज्ञान भागीदार (knowledge partner) म्हणून नियुक्ती करण्यात आले असून कामाचे दर निश्चित केले आहे. सदर कामाचे विश्लेषण खालील प्रमाणे आहे.

The undersigned is directed to inform you that the cost norms for state –level training programmes have been standardized to ensure the effective implementation of the capacity building program. The cost norms are as under.

TYPE	Detail	Cost Norm
Online Training Programme		
Online Training	This includes course fee; training module with study materials & exercises; cost of the team engaged: honorarium of external experts for online training, digital and physical collaterals such as letters, posters, social media posts; cost of video conferencing platform and recordings; post-completion documents including follow-up with participants for documentation of the training	Rs.50,000- Rs1,00,000/-per day or actual.Whichever is less.for a minimym of 50 participants
Off line Training Programme		
Residential &Non-residential(Day) training Programmes	his includes course fee; training module and kit; food and refreshments; honorarium of external experts online training; certificates: cost of adequate infrastructure viz. classroom with training aid, projector, screen, white board; stationary and related items; trainer cost;	Rs,5,000-Rs.7,500per partieipant per day or actual,whichever is less for a minimum of 50 participants

Scope of Work & Work Detail:-

The Swachh Bharat Mission – Urban (SBM-U) launched in 2014, has achieved the phenomenal feat of an open defecation free (ODF) urban India. Urban areas of 36 states / UTs have become ODF. 4,324 cities out of 4,372 have declared themselves ODF and 100% door to door waste collection has been achieved. The Second Phase of SBM-U has been launched on 1st October 2021. SBM-U 2.0 will be implemented with a vision of achieving “Garbage Free” status for all cities by 2026. In order to achieve this vision, the following specific objectives are targeted to be achieved:

- Sustainable Solid Waste Management
- Sustainable Sanitation and treatment of used water.
- awareness creation along with large scale citizen outreach to create ‘jan andolan’, and institutionalize ‘swachh’ behaviour.
- Create institutional capacity to effectively implement programmatic interventions to achieve mission objectives.

Mission is now being extended for a period of 5 (five) years, from 1st October 2021 to 1st October 2026, as Swachh Bharat Mission (Urban) 2.0 (SBM-U 2.0), for completing the work remaining, institutionalizing 'swachh' behavior and making it sustainable. The Government of India in partnership with States/ UTs and ULBs is committed to make all cities 'Garbage Free' under SBM-Urban 2.0 in order to contribute to the achievement of the Sustainable Development Goals (SDG) 2030, which will ultimately improve the quality of life and ease of living of urban populations, thus leading to urban transformation.

Capacity Building is one of the important aspects of Mission for its successful implementation. The Objective of Capacity Building is to create institutional capacity to effectively implement programmatic interventions to achieve mission objectives. For Improving the standards of work **and to achieve the mission objective Government has funded ULBs.** With reference to Operational Guidelines of Swachh Bharat Mission - Urban 2.0 ULBs can utilize the Capacity Building Fund at their level

"Training & Capacity Building Partner" to support ULB in building the Capacity of Sanitary Worker for effective implementation of **Solid Waste Management Rules 2016 which will lead to Success in Swachh Survekshan, GFC and ODF++/ Water + Certification.**

Our proposal for the PMU is as follows:

Target Group	Area covered in brief	Duration	Name of Organization will the training
Category 1: Long Duration Training Program			
Implementing Officers/ ULB staff (permanent & contractual)	Training on Solid Waste Management	12 days	SWM Expert
Category 2: Short Duration Training Program			
Senior Officers (Secretary, Engineer/s, Division Heads, Sanitary worker)	General Orientation on 1. Waste Management 2. SWM Plan Preparation and Implementation 3. Financial Management 4. Monitoring & Evaluation 5. Human Resource Management	1 day each	SWM Expert Expertise having good knowledge of MPCB & NGT
Field Workers and Informal Waste Collector	1. Orientation on Effective Collection, Segregation and Transportation of Solid Waste 2. Orientation on Health and Hygiene Aspects of waste handling	1 day each	Social Workers (NGOs)
Deputy Commissioner, Assistant Commissioner, HoD health, Sanitary Inspector & Workers of Processing Plant and Informal Waste Collector	1. Orientation on Effective Collection, Segregation and Transportation of Solid Waste 2. Orientation on Health and Hygiene Aspects of waste handling 3. Operation and maintenance of Compost Plant	4 Day	SWM Expert – Practical field visit to GOA / Surat/ Indore/ Srinagar/ Kerala Waste Management Plant (Transportation cost of staff to be bear by ULB)
Category 3: Exposer Visit to ULB for Adopting and learning best Practices of SWM and Sanitation.			
Chief Officer, Sanitary Engineer, Sanitary Inspector, Sanitary worker and informal Waste picker	1. Visit to ULB for Understanding the Best practices adopted. 2. Visit to Processing plant for motivating the Sanitary staff. 3. Orientation/ Workshop for better Understanding of best practices and interactive discussions with Sanitary workers and officials	2 days	SWM Expert – (YOUNG MARVEL SERVICES LLP) ULBs Staff officials

Note:- Training days and staff can be change depending on the ULB officials Decision.

दि.२१/०८/२०२४ रोजी शासना मार्फत विविध कामा करीता स्वच्छ भारत अभियान कक्षात बैठक आयोजित करण्यात आली होती सदर बैठकीमध्ये महानगरपालिकेस माहिती, शिक्षण प्रचार व प्रसार (IEC) या घटकाकरिता व क्षमता बांधणी (Capacity Building) अंतर्गत उपलब्ध निधीचा लवकर विनीयोग करणेबाबत सूचना देण्यात आलेल्या आहे.

D.O.No.12/2/2022-SBM-III/PHE date 8th Dec.2023 अन्वयेच्या पत्रामध्ये नमुद अ.क्रं. १ ते २३ संस्था असून त्यापैकी स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.० अंतर्गत क्षमता बांधणी कौशल्य विकास व ज्ञान व्यवस्थापन (CB, SD & KM) यासाठी अ.क्रं. १ ते २३ संस्थाना करण्यात आले असून यापुर्वी आरोग्य विभागामार्फत घनकचरा व्यवस्थापन व विविध योजनाकरिता अखिल भारतीय स्थानिक स्वराज्य संस्था (ALL INDIA INSTITUTE OF LOCAL SELF GOVERNMENT) यांच्याकडून मार्गदर्शन घेऊन काम करण्यात आले होते.

तथापि स्वच्छ भारत (नागरी) २.० अभियानाशी निगडित कामकाजाची क्षमता (CB) बांधणी करण्यासाठी केद्र शासनाच्या आवासन और शहरी कार्य मंत्रालय कडील दि.८/१२/२०२३ अन्वयेच्या पत्रा नुसार मे. All India Institute of Local Self Government यांची नियुक्ती विनानिविदा करणेसाठी व उक्त कामासाठी रु.५० लक्ष मात्रच्या खर्चास मा.प्रशासक तथा आयुक्त साो. यांची मान्यता मिळावी ही विनंती.

प्रशासकिय ठराव क्र. ७३९

दि.१०/०२/२०२५

स्वच्छ भारत अभियान (नागरी) २.० देशामध्ये अभियान म्हणून राबविण्यासाठी मार्गदर्शक सूचना भारत सरकारच्या गृहनिर्माण तथा नागरी कार्य मंत्रालयाद्वारे (MOHUA) प्रसिध्द केल्या आहेत.याबाबत देशातील सर्व वैधानिक शहरांमध्ये अभियानाची अंमलबजावणी करावयाची आहे.सर्व शहरांसाठी "कचरा मुक्त शहराचा" दर्जा प्राप्त करण्याचा दृष्टीकोन समोर ठेऊन स्वच्छ भारत अभियान २.० कार्यन्वित करण्यात आले असून स्वच्छ भारत मिशन २.० अंतर्गत क्षमता (CB) बांधणी या घटका अंतर्गत आरोग्य विभागा कडील घंटागाडी कामगार,सफाई कामगार,यांना कचरा विलगीकरण करणे बाबत माहिती व प्रशिक्षण देणे, लोकांना ओला व सुका कचरा वेगवेगळा करणेकामी शहरातील वेगवेगळ्या भागात प्रात्येक्षिक दाखविणे व आरोग्य विभागातील अधिकारी व कर्मचारी यांना स्वच्छ भारत अभियाना अंतर्गत उत्कृष्ट काम केलेल्या इतरत्र महापालिका/नगरपालिकांनी केलेल्या कामकाजाची माहिती देणे तसेच पाहणी दै-याचे नियोजन करण्यात आले असल्याने विभागाने वरिल प्रमाणे प्रस्तावित कामासाठी खर्च रक्कम रु.५० लक्ष व केद्र शासना कडील D.O. No. 12/2/2022-SBM-III/PHE date 8th Dec.2023 अन्वयेच्या पत्रानुसार १ ते २३ संस्था पैकी मे. All India Institute of Local Self Government यांची नियुक्ती विनानिविदा करणेसाठी मा.प्रशासक तथा आयुक्त साो. यांची मान्यता मिळणे कामी विभागाने शिफारस केली आहे.

महाराष्ट्र शासन नगरविकास विभाग शासन निर्णय क्र.एमसीओ २०२०/प्र.क्र.७१ (भाग२)/नवि, दि.६/०६/२०२२ नुसार महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम कलम ४५२ अ (१अ) व १ (ब) च्या तरतुदी नुसार मला प्राप्त झालेल्या अधिकारानुसार मी,अजय वैद्य प्रशासक तथा आयुक्त, भिवंडी निजामपुर शहर महानगरपालिका, स्वच्छ भारत अभियान (नागरी) २.० देशामध्ये अभियान म्हणून राबविण्यासाठी मार्गदर्शक सूचना भारत सरकारच्या गृहनिर्माण तथा नागरी कार्य मंत्रालयाद्वारे (MOHUA) प्रसिध्द केल्या आहेत.याबाबत देशातील सर्व वैधानिक शहरांमध्ये अभियानाची अंमलबजावणी करावयाची आहे.सर्व शहरांसाठी "कचरा मुक्त शहराचा" दर्जा प्राप्त करण्याचा दृष्टीकोन समोर ठेऊन स्वच्छ भारत अभियान २.० कार्यन्वित करण्यात आले असून स्वच्छ भारत मिशन २.० अंतर्गत क्षमता (CB) बांधणी या घटका अंतर्गत आरोग्य विभागा कडील घंटागाडी कामगार,सफाई कामगार,यांना कचरा विलगीकरण करणे बाबत माहिती व प्रशिक्षण देणे, लोकांना ओला व सुका कचरा वेगवेगळा करणेकामी शहरातील वेगवेगळ्या भागात प्रात्येक्षिक दाखविणे व आरोग्य विभागातील अधिकारी व कर्मचारी यांना स्वच्छ भारत अभियाना अंतर्गत उत्कृष्ट काम केलेल्या इतरत्र महापालिका/नगरपालिकांनी केलेल्या कामकाजाची माहिती देणे तसेच पाहणी दै-याचे नियोजन करण्यात आले असल्याने विभागाने वरिल प्रमाणे प्रस्तावित कामासाठी खर्चास व मे. All India Institute of Local Self Government यांची नियुक्ती विनानिविदा करणेसाठी मंजूरी देत आहे.

(अजय वैद्य)

प्रशासक तथा आयुक्त,

भिवंडी निजामपुर शहर महानगरपालिका